

DATOS IDENTIFICATIVOS

A Mediación como Medio de Solución de Conflictos con Menores

Materia	A Mediación como Medio de Solución de Conflictos con Menores			
Código	V08M042V01203			
Titulación	Máster Universitario en Menores en Situación de Desprotección e Conflicto Social			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	1	2c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Análise e intervención psicosocioeducativa Dereito público Didáctica, organización escolar e métodos de investigación			
Coordinador/a	Fernández Fustes, María Dolores			
Profesorado	Fernández Fustes, María Dolores Grande Seara, Pablo Pillado González, Esther María Prado Conde, Santiago Vázquez Figueiredo, María José			
Correo-e	dfustes@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	En esta materia se estudia la mediación como método extrajudicial de solución de conflictos, analizándose sus ámbitos de aplicación relacionados con los menores: la mediación familiar, la mediación escolar y la mediación con menores infractores			

Competencias de titulación

Código	
A3	Capacidad de aplicar los conocimientos adquiridos y de resolver problemas que afectan a los menores desprotegidos y en conflicto social, desde una perspectiva interdisciplinar
A4	Dominar habilidades y métodos de investigación específicamente relacionados con los menores desprotegidos y en conflicto social
A7	Capacidad de realizar un análisis crítico y debatir en foros de carácter científico e investigador propuestas e ideas nuevas surgidas en el referido ámbito de estudio
B1	Capacidad de síntesis y análisis
B2	Capacidad de aprender de forma autónoma
B3	Capacidad de gestión de la información
B4	Capacidad de organizar y planificar
B5	Capacidad de resolver problemas de forma efectiva
B6	Capacidad de argumentar y rebatir ideas, aplicando un pensamiento crítico y lógico
B7	Capacidad de investigar de forma colaborativa
B8	Preocupación por la calidad
B9	Comportarse de forma ética y con responsabilidad social como ciudadano y como investigador
B10	Comunicarse de manera efectiva en el ámbito académico e investigador
B11	Trabajar desde una perspectiva comparada, manejando información comparada e interdisciplinar
B12	Capacidad de captar y aprovechar con eficiencia los recursos destinados a la investigación

Competencias de materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe

Capacidade de aplicar os coñecementos adquiridos á hora de afrontar e resolver conflitos que afectan os menores.	A3
Dominar habilidades e métodos de investigación relacionados coa mediación como medio de resolución de conflitos con menores.	A4
Capacidade de realizar unha análise crítica e debater en foros de carácter científico e investigador propostas e ideas novas sobre os medios de resolución de conflitos con menores e, en especial, sobre a mediación.	A7
Capacidade de síntese e análise.	B1
Capacidade de aprender de forma autónoma.	B2
Capacidade de xestión da información.	B3
Capacidade de organizar e planificar.	B4
Capacidade de resolver problemas de forma efectiva.	B5
Capacidade de argumentar e rebater ideas, aplicando un pensamento crítico e lóxico.	B6
Capacidade de investigar de forma colaborativa.	B7
Preocupación pola calidade.	B8
Comportarse de forma ética e con responsabilidade social como cidadán e como investigador.	B9
Comunicarse de maneira efectiva no ámbito académico e investigador.	B10
Traballar desde unha perspectiva comparada, manexando información comparada e interdisciplinar.	B11
Capacidade de captar e aproveitar con eficiencia os recursos destinados á investigación.	B12

Contidos

Tema	
1. Consideracións xerais sobre a mediación.	1.1. O mediador. 1.2. Técnicas de mediación.
2. A mediación no ámbito familiar.	
3. A mediación escolar.	
4. A mediación con menores infractores.	

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Sesión maxistral	12	15	27
Estudo de casos/análises de situacións	6	50	56
Resolución de problemas e/ou exercicios	6	61	67

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Sesión maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.
Estudo de casos/análises de situacións	Análise dun feito, problema ou caso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvolo, xerar hipóteses, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticalo e adestrarse en procedementos alternativos de solución.
Resolución de problemas e/ou exercicios	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno deberá desenvolver a análise e resolución dos problemas e/ou exercicios de forma autónoma.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Resolución de problemas e/ou exercicios	No horario de titorías fixado polo profesor/a e publicado oportunamente polo centro, os estudantes, individualmente ou en grupos moi reducidos, poderán consultar co profesor/a as dúbidas e cuestións que se lles susciten en relación cos contidos teóricos da materia ou cos traballos tutelados e casos prácticos propostos.
Sesión maxistral	No horario de titorías fixado polo profesor/a e publicado oportunamente polo centro, os estudantes, individualmente ou en grupos moi reducidos, poderán consultar co profesor/a as dúbidas e cuestións que se lles susciten en relación cos contidos teóricos da materia ou cos traballos tutelados e casos prácticos propostos.
Estudo de casos/análises de situacións	No horario de titorías fixado polo profesor/a e publicado oportunamente polo centro, os estudantes, individualmente ou en grupos moi reducidos, poderán consultar co profesor/a as dúbidas e cuestións que se lles susciten en relación cos contidos teóricos da materia ou cos traballos tutelados e casos prácticos propostos.

Avaliación

	Descrición	Cualificación
Sesión maxistral	Observación sistemática: valórase a asistencia ás sesións maxistrais e participación do alumno/a nos debates que se susciten na aula	40
Estudo de casos/análises de situacións	Observación sistemática: valórase a preparación por parte dos alumnos/as dos casos presentados polo profesor e a súa participación nos debates que sobre eles se susciten na aula	30
Resolución de problemas e/ou exercicios	Valórase as solucións e razonamentos que os estudantes dan aos exercicios, problemas e supostos plantexados polo profesor. Estos traballos deberán ser feitos de maneira autónoma ou en pequenos grupos e entregados nas datas que se indiquen.	30

Outros comentarios sobre a Avaliación

Para que o estudante sexa avaliado debe asistir como mínimo ao 60% das clases. O estudante que por motivos xustificadas non poida asistir ao 60% das clases, deberá poñerse en contacto co/a coordinador/a da materia, quen valorará se esa falta de asistencia pode ser suplida por outros métodos de avaliación que se lle indiquen.

Pola asistencia e participación na clase o estudante poderá obter ata un 40% da cualificación final. O 60% restante da cualificación final resultará da avaliación das actividades establecidas na Guía docente da materia.

En **segunda convocatoria**, o estudante deberá entregar os traballos ou actividades esixidas na materia ao longo do curso e ademais deberá presentarse a unha proba final, teórica e/ou práctica.

Bibliografía. Fontes de información

SOLETO MUÑOZ, H.; OTERO PARGA, M., **Mediación y solución de conflictos: habilidades para una necesidad emergente**, 2007,

RÍOS MARTÍN, J. C., **La Mediación penal y penitenciaria: experiencias de diálogo en el sistema penal para la reducción de la violencia y el sufrimiento humano**, 2008,

LUQUIN BERGARECHE, R., **Teoría y práctica de la mediación familiar intrajudicial y extrajudicial en España**, 2007, Consejo General del Poder Judicial, **La Mediación civil y penal: un año de experiencia**, 2008,

GORDILLO SANTANA, L. F., **La Justicia restaurativa y la mediación pena**, 2007,

BOUCHÉ PERIS, J. H., HIDALGO, F., **Mediación y orientación familiar**, 2008,

BERNAL SAMPER, T., **La Mediación : una solución a los conflictos de ruptura de pareja**, 2008,

Aranzadi-Westlaw,

SOLETO MUÑOZ, H., **Mediación y resolución de conflictos: técnicas y ámbitos**, 2013,

BARONA VILAR, S., **Mediación penal: fundamentos, fines y régimen jurídico**, 2011,

GONZÁLEZ PILLADO, E, **Mediación con menores infractores en España y países de su entorno**, 2012,

Recomendacións